

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Часопис
Волинської єпархії
Київського Патріархату

№1 (2)
січень 2005 року

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

Преосвященнійшого Михаїла, єпископа Луцького і Волинського

боголюбивим пастирям, чесному чернецтву
та всім вірним Волинської єпархії

Української Православної Церкви Київського Патріархату

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!

Дорогі брати і сестри! «Слава Богу на висоті і на землі мир, у людях добра воля».

Такими богонатхненними словами святі ангели оспіували і сповіщали світові благу вість про народження Сина Божого у Вифлеїмі Юдейськім. Щороку, святкуючи Різдво Христове, Його втілення від Духа Святого і Пречистої Діви Марії, пригадуємо ту священну таємницу подію, яка стала більше 2000 років тому, коли «Слово стало тілом і вселилося між нас, повне благодаті й істини». Вшановуючи це свято, Церква нагадує нам, що Бог не залишив світ без Своєї любові, ми повинні завжди мати міцну віру в те, що «Бог так полюбив світ, що віддав Єдинородного Свого Сина, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, а мав життя вічне».

Різдво Христове – це подія, яка стала в часі, але має силу вічності. Син Божий не просто наблизився до людини, а й ототожнився з нею. Сам став людиною, поклавши початок оновленню світу, початок новому благодатному спілкуванню з Богом. Народжений Господь вказав нам мету і сенс життя, бо Він – наша Істина, і Життя, і Шлях нашого спасіння. Ісус Христос дав людству Свою Віру, Любов, Науку у Славі й Прикладі, вказавши Дорогу до Спасіння. Він дав кожній людині можливість каятися, спасатися і вільно уйти до Царства Небесного. Створив Господь також і Церкву Свою, якої сили пекельні не можуть перемогти і «ніколи не переможуть».

А все ж таки, для чого прийшов Син Божий на землю? І чому народ на різдвяні свята співає: «Ой радуйся, земле, Син Божий народився!»? Син Божий зійшов, щоб відновити Божественний закон. Гріхопадіння суттєво змінило природу людини. Плоть підпорядкувалася собі дух. Матеріальні цінності стали вищими за духовні. Христос народився, щоб побудувати Царство Боже, тобто Царство духовне, де панувала б любов, а не жорстокість; мир, а не ворожнеча; святість, а не гріх. Він не прийшов будувати царство земне. Тому на суді у Пілата Христос Спаситель сказав: «Царство Мое не від світу цього». Зміст християнського вчення полягає в тому, щоби плоть підкорити духові, а не навпаки. Матеріальні цінності повинні підпорядковуватися духовним. Однак гріховні пороки заволоділи не тільки окремою людиною, а й людством вцілому. Ми бачимо бездуховність на кожному кроці, щодня і всюди. І це через те, що люди змінили спосіб життя. Усе духовне стало для нас другорядним, а в основу життя і діяльності покладені матеріальні цінності.

У ці святі дні Різдва Христового заглянімо кожен у свою душу і даймо правдиву оцінку свого життя й учників. Якщо ми побачимо, що духовні багатства переважають матеріальні, то Син Божий не даремно народився. А якщо все духовне занедбане, то така людина ще раз бажає розіп'яти Ісуса Христа на Хресті.

Увійшовши в третє тисячоліття від Різдва Христового, усвідомлюючи велику відповідальність за майбутню долю нашої незалежної Української держави і рідної Церкви, усі ми повинні постійно прагнути до єдності, миру, любові і злагоди. Залишімо особисті амбіції, простімо всі провини один одному, полюбімо один одного, як полюбив нас Христос, працююмо на славу Божу для зміцнення рідної Церкви і розквіту нашої вільної Батьківщини – України. Просімо Господа нашого Ісуса Христа, щоб Він дарував нам всесильну допомогу на добрі діла, щоб ми як діти Божі були гідні Царства Небесного, щоб український народ і далі жив у миру й злагоді.

Улюблені в Господі брати і сестри! Щиро вітаю Вас з великим святом Різдва Христового і Новим роком. Бажаю всім доброго здоров'я, Божого благословення і помочі у ваших повсякденних життєвих турботах. Бажаю, щоб Господь Ісус Христос просвітив ваш розум і серце світлом Своєї Премудрості й Любові, щоб ніхто із вас ніколи не впадав у відчай. Пам'ятаймо, що поки людина живе на землі, у неї є надія на спасіння, Боже милосердя і вічне життя. Не забуваймо, що Бог є Любов, і ця любов привела Його у вифлеїмську печеру і на Голгофський Хрест.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа нехай буде з усіма вами.
Христос народився! Славімо Його!

Мал. Ч. Дацюк

З ласки Божої + *Михаїл*

єпископ Луцький і Волинський

НОВИНИ

Освячення придорожнього Хреста в Луцьку

1 січня 2005 року з ініціативи священиків Луцького району на аварійно-небезпечній ділянці шляху об'їзної траси Львів – Рівне поблизу села Рованці було встановлено та освячено Хрест у пам'ять загиблих в автокатастрофах. Чин освячення звершив преосвящений єпископ Луцький і Волинський Михаїл.

На молитву зібрались парафіяни з найближчих храмів та родичі загиблих. Після освячення владика закликав пам'ятати про непередбачувану для людини смерть і постійно шукати Господа, який смерть переміг.

Священики окропили освяченою водою шлях та місця загибелі людей.

Зустріч віфлеїмського вогню

З січня на Театральному майдані Луцька відбулася урочиста передача віфлеїмського вогню миру Української Православній Церкві Київського Патріархату, Українській Греко-Католицькій Церкві та всім вірним. Акцію організувала місцева станиця української скаутської організації «Пласт», яка вже шостий рік дополучається до всесвітньої скаутської традиції передавати перед Різдвом Христовим з країни в країну вогонь з Віфлеєма як символу миру, добра, милосердя й любові народженого Богонемовляти.

При святковому вишикуванні пластунів священники УПЦ КП та УГКЦ спільно відслужили молебень.

У Луцьку вшанували віфлеїмських немовлят-мучеників

З нового року, поряд із традиційним величним святкуванням Різдва Христового, Волинське єпархіальне управління Київського Патріархату 11 січня започатковало традицію ревнішого пошанування пам'яті невинно загиблих немовлят у Віфлеємі. Частички їх мощей передав єпархії влітку 2004 року разом з частинками мощей святителя Миколая Чудотворця митрополит Антоній з Італії. Також єпархія має частинку мощей преподобного Агапіта Печерського.

У день свята під час Богослужіння владика Михаїл зазначив: «Сьогодні розмірковуємо над життям і смертю. Чи не повторюється сьогодні те, що відбувалося 2000 років тому? Чи не гинуть сьогодні діти? Так. Але сьогодні – інші учасники трагедії. Найперше – це аморальний світ, який у своєму бутті не цінує життя, це сучасне суспільство з його мільйонами абортів, самогубств та інших збочень. Надзвичайножорстокосердя, виявлене у знищенні Іродом віфлеїмських дітей, є характерним не лише для нього та його часу. Як тоді, так і тепер, це явище виявляє нам всю глибину розтління, всю духовну убогість буття людства без Бога».

Підготував прот. Віталій СОБКО

ТОЧКА ЗОРУ

ВОЛИНСЬКА ЕПАРХІЯ У 2004 РОЦІ

Важливі минулорічні події, які ввійдуть в історію української Церкви на Волині

«Благослови вінець року благості Своєї» – молимося разом зі святителем Василієм Великим... Так влаштоване земне життя, що неабияке значення має відрахування годин, днів, років. І коли кожен з нас, окрім чи в спільноті, стає на межу певного нового відліку, а особливо якщо це пов'язано зі значними змінами в житті, – охоплюють тривожні почуття. Ми хвилюємося, бо потрібно відшукати відвагу поглянути в майбутнє і підсумувати пережите.

Без сумніву, 2004 рік для Волинської єпархії був переломним – і це пов'язано не лише зі зміною архієрея. Спроба зробити аналіз торішньої діяльності Київського Патріархату на Волині та послухати думки з цього приводу священнослужителів, які займають ключові посади, виявили: багато що змінилося і в Церкві, і в суспільстві...

Смерть митрополита Якова

З віходом владики Якова завершився важливий етап буття Київського Патріархату на Волині. І хоча багато хто з волинян вважає період керівництва митрополита «сповільненим» чи навіть «застійним» щодо розвитку Церкви в регіоні, однак, все ж таки, було б помилковим недооцінювати значний особистий внесок у розбудові церковних спільнот спочилого митрополита. Він справді вагомо спричинився до поступового розвитку українського Православ'я на Волині.

Призначення нового єпископа

Ще до приходу нового архієрея на овдовілу кафедру на «невідомого» єпископа вже покладались великі надії, висловлювались різноманітні побажання та побоювання. Сьогодні є очевидне те, що призначення владики Михаїла помітно пожавило місцеве церковне життя. Якщо коротко охарактеризувати торішню діяльність новопризначеної владики, то це, найперше, впорядкування загальноєпархіальних та парафіяльних питань відповідно до статуту Церкви, влагодження церковної дисципліни, здійснення заходів, які дали поштовх досить бурхливому розвиткові різних сфер служб спасіння, благоустрою кафедрального собору, єпархіального управління та монастирів. Аналізуючи архієрейські звернення та проповіді, найбільш помітними є заклики до священнослужителів проходитися і, враховуючи реалії сучасного світу з його викликами, служити не за старим принципом «люди до священика», а за новим – «священик до людей»; до мирян – зробити ревізію власної віри, жити літургійним життям, єднатись з Господом у Сповіді й Причасті.

Створення прес-служби та капеланської служби

Поява нових служб при єпархіальному управлінні була викликана потребою часу. Заснування і діяльність прес-служби торік посприяла відкритості Церкви перед суспільством та задоволенню його інформаційних потреб щодо церковних питань, запитів духовного характеру, позиції Церкви з тих чи інших проблем. Цікаво, що за півроку обсяг публікацій новин з Волинської єпархії Київського Патріархату у місцевих та центральних засобах масової інформації значно перевершив їх обсяг за кілька попередніх років разом узятих. Тож, сьогодні можна заявити, що в інформаційному просторі Волині щодо висвітлення релігійної проблематики наша Церква, в порівнянні з іншими, посила домінуюче місце.

Заснування та діяльність капеланської служби – своєрідної та унікальної формaciї не лише для Київського Патріархату – черговий крок у напрямку благородної мети: відродження, упорядкування та розвиток місійної праці. Йдеться про душпастирську опіку над православними, які служать у Збройних Силах України, МВС та інших військових і спеціальних формуваннях; трудяться в благодійних або громадських закладах, установах, організаціях; навчаються чи працюють у навчальних закладах; трудяться або лікуються в медичних закладах; перебувають у в'язницях чи спеціальних виховних закладах.

Візит представителів Чорногорської та Італійської Православних Церков

Здійснюючи паломницьку подорож Україною, у Луцьку побували представитель Чорногорської Православної Церкви митрополит Михаїл та представитель Православної Церкви в Італії митрополит Антоній. Дружній візит єпархів

підкреслив пошук порозуміння та спільній знаменник між православними різних народів у їх прагненнях до визнаного автокефального устрою.

Вшанування Холмської ікони Богоматері

Торік нарешті відновлено традицію щорічного велелюдного паломництва до чудотворного образа Холмської Богоматері, яка перебуває в Музей волинської ікони. Уперше силами єпархіального управління проведено низку заходів щодо організації прощі на досить високому рівні. Це дало можливість брати участь у цьому богоміллі небачений досі кількості людей, а також виявило велике духовне піднесення і священиків, і мирян.

Творча поїздка архієрейського хору «Оранта»

Один з найкращих творчих колективів України архієрейський хор «Оранта» з Луцька на запрошення німецької спілки «Мости в Україну» взяв участь у фестивалі, приуроченому народженню великого композитора Джузеппе Верді, який відбувся в Західній Німеччині. Завдяки копіткій, систематичній праці нашого хору на духовно-мистецькій ниві, яка виявилася в успішних виступах за кордоном, світ дізнається про нашу Церкву та нашу Волинь.

Освячення символіки Волинської єпархії

Торік Волинська єпархія запровадила свою символіку – герб і прапор. Це стало можливим з ініціативи преосвященного єпископа Михаїла. Її створив колектив видавництва «Ініціал». Окрім своєї звичайної функції – лаконічного представлення – символіка, сподівається, буде додатковим чинником для об'єднання, гуртування та виховання християн Волині на засадах не лише Закону Божого, а й на благих батьківських традиціях.

Позиція єпархії щодо виборів Президента України

Минулий рік, з його суспільними складочками, чітко підкреслив: Церква не тільки не може згідно з державними законами, але й не повинна внаслідок своєї особливої природи прив'язуватися до скороминучих політичних питань чи поглядів. Разом з тим, вона не стоїть останньою суспільства, і його політичні проблеми, які часто мають моральну природу, повинні бути предметом судження не тільки для політиків, але й для Церкви. Тож, Волинське єпархіальне управління, слідуючи офіційній позиції Київського Патріархату, протягом усієї виборчої кампанії постійно заявляло, що Православна Церква не має права компрометувати свою святість і непорочність відвертим пропагуванням конкретної особи, яка прагне осягнути вищі державні посади, а може і повинна лише вказувати на загальні риси, якими має володіти кандидат з точки зору православного віровчення і традицій. Церква повинна молитись за справедливі вибори та вільне волевиявлення грамадян. У часі Помаранчевої революції єпархія підтримала народний рух проти фальсифікацій, брехні та насильства, не виявляючи однак упереджень щодо самих кандидатів і поважаючи вибір мільйонів їхніх прихильників.

Вихід першого числа часопису «Волинські єпархіальні відомості»

Початок видання часопису Волинської єпархії продовжилось та розширило місію прес-служби. Шомісячна єпархіальна газета на інформаційному рівні працюватиме насамперед для консолідації та розвитку нашої Церкви на Волині.

Назвати ключові події Волинської єпархії 2004 року ми попросили преосвященного владики Михаїла та декількох священнослужителів, які займають чільні посади загальноєпархіального рівня. Пропонуємо вашій увазі найцікавіші тези.

Єпископ Михаїл:

– Найважчою, на мою думку, була смерть владики Якова та його похорон. Що стосується ключових подій чи проблем, які виявилися вже за моєго керівництва, хотілося б висловити насамперед задоволення тим фактом, що трішки підбадьорилось наше духовенство. Мені здається, що вдалося знайти в них розуміння: потрібно працювати інакше, неоднобоко. Важливо також, що ми цього року, з огляду на політичні події, заявили про себе як про Церкву, яка з народом. Показали, яке місце займає Церква у суспільстві й що вона не наздоганяє народ, а є правдивим керманичем. Про це свідчить і інше: вихід у світ першого числа єпархіальної газети, утворення різних служб, які сприяють єпархії в згуртуванні людей; проведення хресних ходів, причому найбільш велелюдних за останні роки. І як особливий момент – прийняття нами великого дару Божого – мощей святих угодників. Цікаво, що ми ж їх не шукали спеціально. Можливо, цей дар є своєрідною оцінкою Богом нашої діяльності та заохоченням до змін на краші.

Протоієрей Микола Цап, секретар єпархіального управління:

– Торік досить урочисто відзначили престольне свято в кафедральному соборі, на якому було представлено нового архієрея. Відтак проведено ряд заходів, розпочато низку робіт щодо благоустрою єпархії, зокрема кафедрального собору.

Почалося будівництво каплички та реконструкція передсоборної площа. Наведено порядок, зросла церковна дисципліна в єпархії. Зовсім змінилося ставлення духовенства до єпархіального управління. Владика відвідав усі благочиння. Влагоджено проблеми в Ківерцівському та Ковельському районах, там призначено нових благочинних, і є надія, що вони піднімуть престиж нашої Церкви. Налагоджена добра співпраця єпархіального управління з різними організаціями, зокрема, з Музеєм волинської ікони, Луцьким біотехнічним інститутом, підприємством «Волиньліс» та іншими.

Протоієрей Володимир Подолець, благочинний Свято-Троїцького кафедрального собору:

– Організовано якісно вищий рівень єпархіального порядку. Значний поштовх до парафіяльного життя кафедрального собору, свіжі ідеї, думки, інші шляхи реалізації навіть старих, добрих традицій християнських.

І головне: стала чіткіша, розуміння, виваженіша позиція єпархіального управління щодо державних структур та громадських організацій.

Протоієрей Богдан Возняк, благочинний Луцького району:

– Найперше, – це зміна архієрея, на мою думку. Це є ключова причина всіх змін, які відбулися. Що стосується конкретних подій, безперечно – шанування мощей святого Миколая та Холмської ікони Божої Матері, а також зміна способу мислення як священиків, принаймні тих, які є «мозковим центром» єпархії, так і парафіян. Тому що на перше місце ми повинні ставити зроблені справи – і саме це є основним критерієм оцінки і важливим моментом для розвитку єпархії.

Оглядав прот. Віталій СОБКО, прес-секретар Волинської єпархії

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА**БОГОРОДИЦЯ НЕ МАЛА ІНШИХ ДІТЕЙ, КРІМ ІСУСА**

Про яких братів і сестер Ісуса Христа йдеться у Біблії, роз'яснює ієромонах Марко (Левків)

У цьому номері ми започатковуємо рубрику «Відповідь богослова». Мабуть, у кожного християнина виникають запитання, на які він самотужки не може знайти відповіді. Звернувшись до священика людина або соромиться, або не має часу. Газета може стати Вашим другом і посередником. Надсилаючи запитання поштою чи формулюючи його телефоном, Вам не обов'язково називати своє прізвище. Едине прохання – формулювати його лаконічно, стисло і конкретно, аби воно не звучало двозначно. Кількість запитань – необмежена. Будемо намагатися відповісти на шпалтах газети на усі Ваші звернення. Тож чекаємо пропозицій.

Чи правда, що Ісус Христос мав рідних братів і сестер? І якщо так, то чому ми кажемо, що Діва Марія була непорочною? Чи, можливо, діти були в Йосифа?

Свята Православна Церква справедливо називає Богородицю Марію Приснодівою, або Вседівою, бо Вона до народження свого Сина була непорочною і чистою тілом та душою, зачала Христа за дією Святого Духа, породила безболісно і після народин залишилася такою, якою й була, – Дівою. Нерозуміння цієї істини призвело до багатьох хибних думок і тверджень, що виявилися у формі закидів на вчення Церкви щодо Діви Марії.

Одним із найголовніших закидів є заперечення її дівоцтва. Принижують Пренепорочну, твердячи, що Вона мала потомство від тілесного співжиття з Йосифом. «Ta не спізнав її, аж поки породила сина, і він дав Йому ім'я Ісус», читаємо у Євангелії від Матфея. Вислів «аж поки породила» тлумачать як розмежування певного проміжку часу: Йосиф, мовляв, не спізнав Марію до часу, аж поки не народився Ісус Христос, а потім Марія, мовляв, мала тілесний контакт з Йосифом.

Щоб зрозуміти неправильність такого тлумачення, спочатку погляньмо на інший вірш Святого Письма, у 2-й книзі Самуїла, де вживается тотожний зворот: «І не було в Міхалі, дочки Саула, дітей аж по день її смерті». Чи можна стверджувати, що Міхала народила дитину після своєї смерті? Звичайно, ні. У цих віршах акцен-

тується увага на важливості чи надзвичайністі подій, яка відбулася у вказаний час: «аж поки породила сина», «аж по день її смерті». Тож не можна робити висновки про те, що відбувалось після вказаних періодів – народження чи смерті.

Ti, хто стверджує, що Марія, крім Ісуса, мала ще дітей із Йосифом, найперше посилаються на слова Євангелія від Матфея: «Хіба Він не син теслі? Хіба не Його мати звуться Марія, а Його брати: Яків, Йосиф, Симон та Юда? І Його сестри хіба не всі між нами? Звідки ж воно Йому це все?» Але при цьому не береться до уваги, що ніде немає й згадки, що Марія мала ще дітей, крім Ісуса! Не згадується у Святому Письмі, які це брати і сестри, рідні чи зведені, двоюрідні чи, може, троюрідні. А знаємо, що у біблійній мові слово «брать» часто вживається навіть замість слів «племінник» чи «дядько». Наприклад, у Книзі Буття читаємо, як Лаван говорить до Якова: «Чи тому, що ти брат мій...» Але ж Лаван є братом Ревеки, матері Якова, тобто є його дядьком.

Також дехто вказує на Послання святого апостола Павла до галатів, де згадується апостол Яків, брат Господній, і стверджують, ніби він є сином Марії і Йосифа. Проте євангелісти Матфей, Марко та Лука згадують про двох апостолів на ім'я Яків. Один – син Заведея, інший – син Алфея. Тож можна спитати цих горет-тлумачів: якщо апостол Павло писав про рідного брата Ісуса, то що ж тоді з ним, «сином Йосифа», сталося?

Te same i з апостолом Юдою, якого теж дехто вважає рідним братом Христа. Апостол Лука вказує, що Юда був сином Якова, отже, не Йосифа і не Марії.

Більше того, у 2-му розділі Євангелія від Матфея знаходимо досить чітке підтвердження того, що Марія не мала інших дітей, крім Ісуса. Ангел Господній, звертаючись до Йосифа, не каже «візьми діти та їхню матір», а «візьми дитяtko та Його Matir». Якщо б Йосифа та Марію єднало подружнє співжиття, більш природним було б окреслення «візьми дружину свою», а не «Його Matir».

A в 19-му розділі Євангелія від Іоана бачимо ще яснішу вказівку на те, що Ісус – єдина її Дитина. Коли були інші, то чому Господь передає Богородицю під опіку апостола Іоана Богослова? Чому апостол забирає її до себе? Чому не піклуються про неї її сини чи доньки, які мали б існувати, згідно з хибним розумінням Святого Письма.

Отже, ті, що заперечують приснодівство Марії, говорять про подружнє співжиття з Йосифом, про її інших дітей, крім Господа, уподобнюються тим маловірам, які дорікають Христу, що Він є звичайною людиною зі звичайної сім'ї, що Він є ворожбитом і чуда робить силою Вельзевула. I в такий спосіб чудесну таємницю Божого Втілення зводять до рангу буденної події, а Обраницю Божу, вибрану перед віками, Matir Світла, Непорочну Діву – до звичайної жінки. Ми ж, православні, визнаємо її Приснодівою, чеснішою від херувимів і славнішою від серафимів, що породила Бога Непорочного!

СВЯТИНІ ВОЛИНИ**МОНАСТИР РІЗДВА У ВОЛОДИМИРІ-ВОЛИНСЬКОМУ**
Після 65-річного занепаду над святынею знову засяяла зоря відродження**Історія святині**

Хоча Різдво Христове – одне з найпопулярніших свят у світі, храмів і монастирів, освячених на честь цієї величної події, не так уже й багато. Насамперед, це пов'язане з тим, що відзначення храмових празників на Різдво не є масовими, оскільки того дня кожен священик править для громади, яку опікає. В одному з наймолодших монастирів України – Різдва Христового, – що у древньому Володимирі-Волинському, перший храм планують спорудити на честь Успіння Пресвятої Богородиці.

Сам монастир має значно глибшу історію. Собор, на честь якого й освячено монастир, зводили ще в 1749-1751 роках, а через 30 років – безпосередньо приміщення монастиря. Спочатку він був греко-католицьким, а через 15-20 років перейшов під юрисдикцію Російської православної церкви, де створено єпископську кафедру. Житловий статус монастирський корпус зберігав аж до 1939 року, після

люді. Роботи було вдосталь, та найголовніше – треба було відремонтувати дах і знищити грибок на майже метрових стінах. Останню проблему можна було вирішити, провівши опалення. Тепер тут встановлено ванну, газові колонку і плитку, котельню, яка працює весь рік...

Обитель освятили 24 березня 2002 року. Її очолила матінка Варвара, яка до того жила в дубенському монастирі. Вона ж забрала сюди й матінку Марію, яка перед тим 9 місяців була послушницею в кіровоградській обителі. 19 серпня 2002 року, на Спаса, Валентина Ігнатенко стала монахинею, отримавши чернече ім'я Марія. Вона й повідала нам цю історію.

Матінка Марія

не зрозумів. Це й пришвидшило розлучення. На той час Валі ледь виповнилося 30 років. Згадує, що дуже хотіла, аби її обрізали коси, бо це символізувало для неї повне відречення від мирського й перехід у світ духовний.

Нині вона єдина населниця обителі, і на неї покладена місія відродження монастиря. Матінка Марія каже, що дуже хвілювалася й не хотіла такої відповідальності. Але вибору не було. Вона зуміла досягти того, аби в монастирі було затишно й по-домашньому тепло. Скрізь прибрано, на вікнах завжди білі фіранки. Саме вони, на думку настоятельниці, повинні відділяти монастирське життя від мирського, аби під час молитви ніхто не відволікався на те, що діється за вікном. Усе має бути просто, бо чернече життя вимагає скромності й смирення. Однак

жіноча пристрасть до краси,каже матінка Марія, насельниць губить. Вони сприймають монастир як якийсь пансіонат, де тільки лежать і їдять. Але життя в монастирі – то насамперед безперевна молитва, нічим не легша, ніж фізична робота. Чи то жінка, чи то чоловік, вони мають бути аскетично налаштовані щоду одягу й обстановки в келії.

Матінка Марія каже, що іноді її добре в самотності, адже тоді легше молитись. Однак у відроджені святині не вважає себе одинокою.

– Сказати, що я сама... За час моого перебування в монастирі я дуже часто чую це запитання. Я завжди відповідаю: я з ангелами, я з Матінкою Божою, тому що я постійно відчуваю покров Матері Божої.

Матінці Марії самій доводиться влагоджувати справи з комунальними й банківськими структурами, примати відвідувачів і, звичайно, встигати молитись. Сама їздить до Києва й привозить звідти необхідне для монастиря церковне начиння та літературу для прихожан.

– Іду з тим тяжким візком, з сумкою з Бібліями на метро. Іду, щось собі розповідаю, навію, що в метро, а сама – на Майдан. Думаю, вибори пройдуть, а я на Майдані не побуваю, Президента не почую, перші його слова, і буду все життя шкодувати, що Бог дав таку можливість, а я не пішла.

* * *

Живе монастир на мізерні пожертви, які залишають люди в скриньках, що стоять у інших храмах. Помолитись за них і рідних звертаються у листах і мешканці інших областей, які теж надсилають посильну допомогу. Наскільки може, допомагає в розбудові святині місцева влада. На Різдво владика Михаїл освятив перший монастирський храм, а його облаштування матінка Марія вважає найпершим своїм обов'язком.

Андрій Гнатюк

чого його передали під школу. Собор перетворили на сковище мінеральних добрив. 1995 року зібралася громада з ініціативою відновлення святыни. Але для цього необхідно було чимало попрацювати. Жінки, які підтримали цю ідею, готові були допомагати у її відбудові, але приймати постриг не наважувалися. Для відродження ж було важливо, аби там постійно жили

ЛЕГЕНДА

РІЗДВЯНИЙ ГІСТЬ

Ця розповідь – легенда перших часів Православної Церкви – розповідає про чоботаря Григорія. Він жив у невеличкому селі, де багато років лагодив взуття його мешканцям. Шість днів працював, а в неділю зачиняв свою майстерню і поспішав до маленької церкви на пагорбі дякувати Богові. Неділя була для нього найулюбленішим днем.

Минули роки, і Григорій постарів. Його жінка померла, а діти зі своїми сім'ями жили далеко. Він уже не міг працювати так, як раніше, тому почав заробляти менше.

Настало Різдво. Глибокий сніг укрив землю і дахи будинків. Вікна в церкві на пагорбі світились і радісно освітлювали все довкола. Люди поспішли на святкове Богослужіння. Лише старий Григорій, чоботар, сидів у домі, біля вікна і дивився вслід радісним людям. Деякі зупинялися і віталися з ним.

– Ти не прийдеш, дядьку Григорій? Уже дзвони дзвонять! – говорили вони.

Але Григорій сумно хитав головою.

– Я не можу піднятися вгору. Ревматизм прихопив так, що я і дорогу не перейду.

Він довго сидів і слухав дзвони. Він слухав церковний спів і відчував себе старим і слабким... Задрімав. Уві сні побачив, що ангел стояв біля його ліжка і кімната сповнилася тепла та світла.

– Які в тебе є бажання, Григорію? Скажи, всі вони будуть виконані,

– говорив ангел.

Григорій сміливо відповів:

– Не можу разом з іншими піти в Божий храм. Тому прошу лише одного: добре, якби новонароджений Христос Сам прийшов до мене у гості на Різдво.

– Завтра твоє бажання виконається, – сказав ангел і зник.

Григорій прокинувся вранці. Було дуже холодно. Він пам'ятав, що трапилося з ним уночі і вважав, що це було насправді. І він повинен гідно прийняти Ісуса. Перемагаючи слабкість, помив підлогу, приніс дрова і накрив на стіл. Григорій вирішив не їсти і не топити піч, поки Гість не прийде. Коли все було готове, сів у майстерні біля вікна і почав спостерігати за вулицею. Йому здалося, що хтось іде. Його серце забилось сильноше. Але це був не Христос, а маленький син одного спілого чоловіка. Григорій побачив, що він плаче. Чоботар відчинив вікно:

– Чому ти плачеш, хлопчику?

– Я змерз у ноги, майстре.

– А чому ти йдеш босий по снігу?

– Я повинен принести дрова.

– А де черевики?

Вони вже стали маленькі на вже не можу їх взути.

– Зайди сюди, синку. Я зніму твої, з твоєї ніжки. Сьогодні я чекаю гостя, а завтра пошию тобі чобітки. Грошей не приносить. Це буде тобі подарунок на Різдво.

Малюк весело побіг і навіть забув про холод. Сонце піднялося вже високо, а гостя ще не було. Але ще почулись чийсь кроки. Григорій подивився уважніше. Ах, це лише вдова із сусіднього будинку з кошиком в руках. Вона йшла випрошувати їжу в переходах і пройшла повз будинок Григорія. Він згадав, що її чботи давно готові.

– Чому ви не приходите за чобітками?

– Не можу за них заплатити, дядьку Григорію... У мене вдома шестеро малюків, їх треба нагодувати. Якщо можете, продайте їх комусь...

Григорій помітив, що взуття жінки зовсім зносилось.

– Візьміть їх безплатно. Малюкам гроши більш потрібні, ніж мені. Прийміть їх у подарунок, і хай Господь благословить вашу сім'ю!

Жінка заплакала. Вона поцілуvala руку майстра і подякуvala йому за все добре.

Настав вечір. Сонце зайшло за обрій.

– Він не прийде... Напевне, це був все-таки сон, – подумав чоботар.

Повз будинок проходив втомлений

перехожий.

– Куди йдеш? – запитав Григорій.

– До сина, він живе в сусідньому селі. До нього ще сім верст, а я трохи втомився. Чи можна зайти до тебе?

– Заходь, буду радий.

Чоловік сів на стілець біля холодної печі. Григорій коливався.

– Я б з радістю розпалив вогонь, але чекаю на гостя.

– Нічого! В будинку тепліше, ніж на вулиці...

Григорій останній раз підішов до вікна: Він уже не прийде. Сон обманув мене, і я можу не нагодувати перехожого і не зігріти його?

Через деякий час гість зігрівся і повечеряв.

– Григорію, дякую тобі за твою гостинність, – сказав мандрівник. – Не кожен мене так зустрічав.

Григорій ліг спати, але на душі було важко: чому Ти не прийшов, Господи? Адже я Тебе чекав цілий день...

Раптом у темряві засяяло світло і чоботар почув голос:

– Але Я ж приходив сьогодні! І ти зустрів Мене краще за всіх!

Григорій почув спів, що віддалявся до неба: «Я був дитиною, чиї ноги мерзли, і був вдовою, що плакала на вулиці, і був перехожим, який змерз і зголоднів».

«Поправді кажу вам: що тільки вчинили ви одному з найменших братів Моїх цих, – те Мені ви вчинили!».

У ВІЛЬНУ ХВІЛИНУ

КРОСВОРД

1. Чоловіком Діви Марії був

2. Дар Христу від волхвів, що означав Його царську велич.

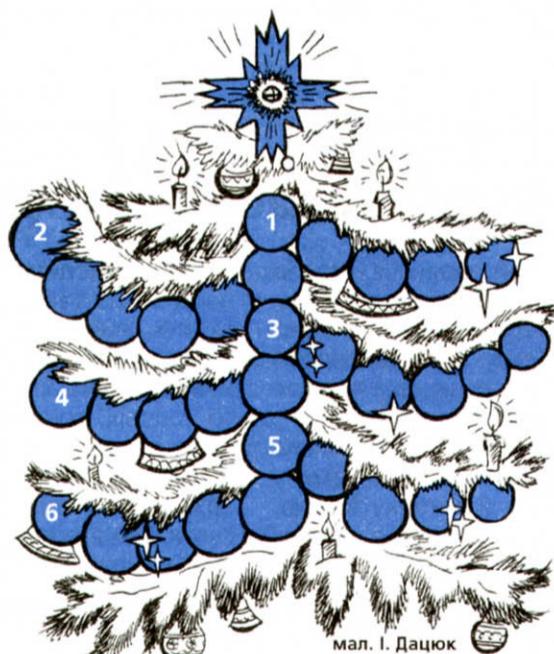
3. «Чути голос у Рамі, плач і ридання та голосіння велике: ... плаче за себе, бо нема їх» (Мт. 2:18)

4. Цар, який жив у Вифлеємі і сином якого називали Ісуса Христа.

5. Хто звістив пастухам радісну новину?

6. Дар Христу від волхвів, що означав Його служіння як Первосвященика.

Якщо ти даси правильні відповіді на запитання, то отримаєш називу ріки, в якій охрестився Ісус Христос (читай зверху вниз)

Сторінку підготував свящ. Андрій РОТЧЕНКОВ, викладач Центру християнського виховання дітей та молоді (м. Луцьк)

ОГОЛОШЕННЯ

В єпархіальному управлінні змінилися номери телефонів:

секретар єпархіального управління

(0332) 72-53-63

канцелярія, бухгалтерія

(0332) 72-44-64

прес-служба, редакція газети

(0332) 72-21-82

Прийомні дні та години єпископа Михаїла:

Понеділок-четвер – 10.00-16.00.

Обідня перерва – 13.00-14.00.

Храмові свята:

Собор Різдва Христового у Володимирі-Волинському (настоятель прот. Миколай Удуд).

Жіночий монастир Різдва Христового у Володимирі-Волинському (настоятелька монахиня Марія (Ігнатенко)).

Церква св. Стефана у смт. Торчин (настоятель прот. Степан Деленів).

Церква св. Василія Великого у с. Боголюби Луцького благочиння (свящ. Олександр Сенів).

Церква свт. Василія Великого у с. Хорлупи Ківерцівського благочиння (настоятель прот. Володимир Черенюк).

Церква свт. Василія Великого у с. Лемешів Городівського благочиння (настоятель свящ. Валерій Братунь).

Церква свт. Василія Великого у Володимирі-Волинському (настоятель прот. Сергій Депо).

Церква свт. Василія Великого у смт. Стара Вижівка (настоятель прот. Богдан Старовський).

Ювілейні дні народження:

Свящ. Іван Боровий (собор Святого Духа в Нововолинську) – 16 січня – 25 років;

Свящ. Віктор Ліпчик (храм Покрови Божої Матері) – 25 січня – 30 років;

Владика Михаїл, єпархіальне управління та редакція часопису широкорадіально вітають церковні громади з храмовими святами, а священиків – з ювілеєм!

СІЧНЕВІ ВІТАННЯ